

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

14^η Δ/ΝΣΗ ΦΠΑ

ΤΜΗΜΑ Β' «Παροχή Υπηρεσιών
& Ειδικά Καθεστώτα»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ & ΑΛΛΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ & ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ
ΚΟΡΑΗ 4 - ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 105 64

Ελήφθη πιν.

Αριθ. Πρωτ.

9.7.09

9.11762/3.1997

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 2.7.2009

Αριθ. Πρωτ.: 1047941/3570/280/Β0014

Ταχ. Δ/ση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας: 106 72 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Β. Πουρνάρας
Τηλέφωνο : 210-3645848
Fax : 210-3645413
e-mail : fra-b1@ky.ypoik.gr

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Απασχόλησης & Κοιν.
Προστασίας
Γεν. Γραμματεία Διαχείρισης
Κοινοτικών & Άλλων Πόρων
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού &
Παρακολούθησης Δράσεων ΕΚΤ
Μονάδα Β'
Αγησιλάου 23 -25
104 36 Αθήνα

**ΘΕΜΑ: Εφαρμογή διατάξεων Φ.Π.Α. στην παροχή υπηρεσιών από
ανάδοχες δημοτικές και λοιπές επιχειρήσεις Ι.Δ. για την
υλοποίηση δράσεων με αντικείμενο τη φροντίδα ηλικιωμένων και
ατόμων με ειδικές ανάγκες.**

ΣΧΕΤ.: Έγγραφό σας οικ. 9.5421/3.931/5.5.2009

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό, όσον αφορά την αντιμετώπιση από πλευράς ΦΠΑ των δράσεων: α) «Ενέργειες Ενίσχυσης της Κοινωνικής Συνοχής και Βελτίωσης της Ποιότητας Ζωής Ηλικιωμένων και Ατόμων που χρήζουν κατ' οίκον Βοήθειας» και β) «Ενέργειες Στήριξης Ηλικιωμένων Ατόμων που χρήζουν Βοήθειας για την Ενίσχυση της Απασχολησιμότητας των Εμμέσως Ωφελουμένων Ατόμων» που προωθεί το Υπουργείο σας, σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Όπως προκύπτει από το έγγραφό σας και τις σχετικές προφορικές διευκρινίσεις σας, οι εν λόγω δράσεις έχουν αντικείμενο:

α) Την παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας (βοήθειας) σε ηλικιωμένα άτομα που έχουν ανάγκη βοήθειας και συνήθως ζουν μόνα τους, καθώς και σε άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής αυτών, από κατάλληλα επανδρωμένες «Μονάδες Βοήθειας στο Σπίτι» και «Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας».

β) Τη φροντίδα ηλικιωμένων ατόμων που δε μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν πλήρως (με κινητικές δυσκολίες, άνοια κλπ.) από αδειοδοτημένα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ), με σκοπό την απελευθέρωση συνοικούντων ατόμων ώστε να μπορούν να εργασθούν.

Η υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων που εντάσσεται στα πλαίσια του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ, ανατίθεται σε αναδόχους, Δημοτικές επιχειρήσεις ή άλλα Ν.Π.Ι.Δ., μετά από σχετικούς δημόσιους διαγωνισμούς που διενεργούν οι Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης

(ΔΙΣΑ) των Περιφερειών. Στους αναδόχους καταβάλλεται ποσό χρηματοδότησης ανάλογο με το εκτελούμενο έργο.

2. Σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 2, παραγρ.1, περιπτ. α), 3, παραγρ. 1, περιπτ. α) και 4 του Κώδικα Φ.Π.Α. (Ν.2859/2000) στο ΦΠΑ υπάγεται η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία (με αντάλλαγμα) στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα.

3. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ανωτέρω Κώδικα απαλλάσσεται από το φόρο η παροχή υπηρεσιών και η παράδοση αγαθών που συνδέονται στενά με την κοινωνική πρόνοια και ασφάλιση καθώς και την προστασία των παιδιών και των νέων, που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή άλλους οργανισμούς ή ιδρύματα αναγνωρισμένα από το κράτος.

4. Με την ΕΔΥΟ 1051009/2119/669/0014/ΠΟΛ.1156/9.5.1997 διευκρινίστηκε ότι στην ανωτέρω απαλλαγή εμπίπτει η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας και η στενά συνδεόμενη με αυτήν παράδοση αγαθών που πραγματοποιούνται από τα προαναφερόμενα πρόσωπα, εφόσον αυτά είναι αναγνωρισμένα από τον αρμόδιο δημόσιο φορέα ότι επιτελούν σκοπούς καθαρά κοινωνικούς και όχι κερδοσκοπικούς, συνεπικουρούν ή αναπληρούν το κράτος στην παροχή κοινωνικής μέριμνας και το είδος και η έκταση των παρεχομένων από αυτά υπηρεσιών δεν επιφέρουν στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού.

5. Με την ίδια εγκύκλιο διευκρινίστηκε επίσης ότι, στην απαλλαγή εμπίπτει και η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής προστασίας, μέριμνας κλπ. που πραγματοποιείται στα πλαίσια των διατάξεων των άρθρων 5, 6 και 7 του Ν.2082/1992 (ΦΕΚ 158 Α') που ορίζουν το θεσμό της κατ' οίκον κοινωνικής προστασίας και τους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης των σχετικών με αυτή προγραμμάτων.

Παρά την αντικατάσταση των ανωτέρω διατάξεων και με την εφαρμογή του ισχύοντος πλέον άρθρου 13 του Ν.3106/2003 (ΦΕΚ 30 Α), οι σκοποί του προγράμματος αυτού παραμένουν οι ίδιοι, ήτοι η κάλυψη βασικών αναγκών των εξυπηρετούμενων, με την οργάνωση και συστηματική παροχή υπηρεσιών κοινωνικής εργασίας, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, νοσηλευτικής φροντίδας, φυσιοθεραπείας και οικογενειακής βοήθειας.

6. Με την αριθ. Πιγ/ΑΓΠ/οικ.14963/9.10.2001 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας (ΦΕΚ 1397Β'), που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Ν.2345/1995 (ΦΕΚ 213 Α) «Οργανωμένες υπηρεσίες παροχής προστασίας από φορείς κοινωνικής πρόνοιας και άλλες διατάξεις», ορίζονται οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (Κ.Η.Φ.Η.), από δημοτικές επιχειρήσεις και φορείς ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της απόφασης για τη λειτουργία των ανωτέρω Κέντρων απαιτείται άδεια της οικείας Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Περαιτέρω, με την αριθ.Πιγ/ΓΠ/οικ.11801/5.2.2003 απόφαση του ίδιου Υπουργού (ΦΕΚ 160Β) ορίζεται το προσωπικό που θα απασχολούν κατ' ελάχιστο τα Κέντρα αυτά.

7. Από τα προαναφερόμενα προκύπτει ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση:

α) Η υλοποίηση των αναφερομένων στο έγγραφό σας δράσεων από τους αναδόχους θα γίνεται έναντι καταβολής σ' αυτούς χρηματοδότησης με βάση τις συμβάσεις που θα υπογράφονται κατόπιν των διαγωνισμών που θα διενεργούν οι ΔΙΣΑ,

με τις οποίες θα προβλέπονται συγκεκριμένες υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών. Επομένως η χρηματοδότηση που λαμβάνουν οι ανάδοχοι συνιστά αντιπαροχή (αμοιβή) για τις εν λόγω υπηρεσίες.

β) Οι παρεχόμενες στα πλαίσια της υλοποίησης των δράσεων αυτών υπηρεσίες έχουν σαφώς κοινωνικό χαρακτήρα. Ειδικότερα:

- Στην κατ' οίκον φροντίδα θα παρέχονται στους χρήζοντες βοήθειας ηλικιωμένους και στα άτομα με ειδικές ανάγκες υπηρεσίες από κοινωνικούς λειτουργούς, νοσηλευτές και βοηθητικό προσωπικό υποχρεωτικά και προαιρετικά υπηρεσίες από γιατρούς, φυσικοθεραπευτές Εργοθεραπευτές (εφόσον η Μονάδα Βοήθειας στο Σπίτι ή Κοινωνικής Μέριμνας περιλαμβάνει τέτοιες ειδικότητες στη σύνθεσή της).
- Προκειμένου για τα Κέντρα Ημερήσιας Φύλαξης Ηλικιωμένων, είναι προφανές ότι πρόκειται για οργανωμένους φορείς παροχής υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας.

γ) Η ανάθεση εκτέλεσης υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας από το κράτος σε άλλα πρόσωπα (ανάδοχοι), ορίζοντας τις προϋποθέσεις παροχής των υπηρεσιών αυτών, σημαίνει ότι τα πρόσωπα αυτά συνεπικουρούν ή αναπληρούν το κράτος στην παροχή κοινωνικής πρόνοιας.

δ) Δεν προκαλείται στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού από την απαλλαγή των ανωτέρω υπηρεσιών, καθώς οι υπηρεσίες αυτές δεν παρέχονται εκτός των συγκεκριμένων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το δημόσιο και οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται κατά κύριο λόγο από επιχειρήσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης.

8. Κατόπιν των ανωτέρω, λαμβανομένου υπόψη και του γεγονότος ότι, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (ΔΕΚ) στην απόφαση του C-216/97, σχετικά με τις απαλλαγές Φ.Π.Α. του άρθρου 13 της 6^{ης} οδηγίας (77/388/ΕΟΚ) – αντίστοιχες οι απαλλαγές του άρθρου 22 του Κώδικα Φ.Π.Α.- αποφάνθηκε ότι, για τη διασφάλιση της αρχής της φορολογικής ουδετερότητας, η απαλλαγή δεν πρέπει να εξαρτάται από τη νομική μορφή του προσώπου που παρέχει τις συγκεκριμένες υπηρεσίες, γίνεται δεκτό ότι η απαλλαγή της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Φ.Π.Α. έχει εφαρμογή στις πράξεις που ενεργούν οι ανωτέρω ανάδοχοι για την υλοποίηση των προαναφερομένων δράσεων. Κατά συνέπεια το ποσό χρηματοδότησης που λαμβάνουν δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α. και οι εν λόγω ανάδοχοι δεν έχουν δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ που επιβαρύνει τις εισροές τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του Κώδικα ΦΠΑ.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ α/α
Αμέρισα Ευσταθίου

Ακριβές Αντίγραφο
Η Προϊσταμένη της Γραμματείας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Αντ. Μπέζα.
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέα κ. Αθαν. Σκορδά.
3. Γραφείο Γεν. Δ/τριας Φορολογίας κας Γυφτάκη.
4. 14^η Δ/ση Φ.Π.Α. - Τμήμα Β'(12), Α'(5), Γ(2), Ε'(2).